

S.461⁽²⁾

K34/73 I. Makwela.

1-19*

UNIVERSITY CORRESPONDENCE COURSES
 UNIVERSEITEITS-KORRESPONDENSIEKURSE
 PRETORIA

1973

101

102

103

104

105

106

107

108

109

110

111

112

113

114

115

116

117

118

119

120

121

122

123

124

125

126

127

128

129

130

131

132

133

134

135

136

137

138

139

140

141

142

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

278

279

280

281

282

283

284

285

286

287

288

289

290

291

292

293

294

295

296

297

298

299

300

301

302

303

304

305

306

307

308

309

310

311

312

313

314

315

316

317

318

319

320

321

322

323

324

325

326

327

328

329

330

331

332

333

334

335

336

337

338

339

340

341

342

343

344

345

346

347

348

349

350

351

352

353

354

355

356

357

358

359

360

361

362

363

364

365

366

367

368

369

370

371

372

373

374

375

376

377

378

379

380

381

382

383

384

385

386

387

388

389

390

391

392

393

394

395

396

397

398

399

400

401

402

403

404

405

406

407

408

409

410

411

412

413

414

415

416

417

418

419

420

421

422

423

424

425

426

427

428

429

430

431

432

433

434

435

436

437

438

439

440

441

442

443

444

445

446

447

448

449

450

451

452

453

454

455

456

457

458

459

460

461

462

463

464

465

466

467

468

469

470

471

472

473

474

475

476

477

478

479

480

481

482

483

484

485

486

487

488

489

490

491

492

493

494

495

496

497

498

499

500

501

502

503

504

505

506

507

508

509

510

511

512

513

514

515

516

517

518

519

520

521

522

523

524

525

526

527

528

529

530

531

532

533

534

535

536

537

538

539

540

541

542

543

544

545

546

547

548

549

550

551

552

553

554

555

556

557

558

559

560

561

562

563

564

565

566

567

568

569

570

571

572

573

574

575

576

577

578

579

580

581

582

583

584

585

586

587

588

589

590

591

592

593

594

595

596

597

598

599

600

601

602

603

604

605

606

607

608

609

610

611

612

613

614

615

616

617

618

619

620

621

622

623

624

625

626

627

628

629

630

631

632

633

634

635

636

637

638

639

640

641

642

643

644

645

646

647

648

649

650

651

652

653

654

655

656

657

658

659

660

661

662

663

664

665

666

667

668

669

670

671

672

673

674

675

676

677

678

679

680

681

682

683

684

685

686

687

688

689

690

691

692

693

694

695

696

697

698

699

700

701

702

703

704

705

706

707

708

709

710

711

712

713

714

715

716

717

718

719

720

721

722

723

724

725

726

727

728

729

730

731

732

733

734

735

736

737

738

739

740

741

742

743

744

745

746

747

748

749

750

751

752

753

754

755

756

757

758

759

760

761

762

763

764

765

766

767

768

769

770

771

772

773

774

775

776

777

778

779

780

781

782

783

784

785

786

787

788

789

790

791

792

793

794

795

796

797

798

799

800

801

802

803

804

805

806

807

808

809

810

811

812

813

814

815

816

817

818

819

820

821

822

823

824

825

826

827

828

829

830

831

832

833

834

835

836

837

838

839

840

841

842

843

844

845

846

847

848

849

850

851

852

853

854

855

856

857

858

859

860

861

862

863

864

865

866

867

868

869

870

871

872

873

874

875

876

877

878

879

880

881

882

883

884

885

886

887

888

889

890

891

892

893

894

895

896

897

898

899

900

901

902

903

904

905

906

907

908

909

910

911

912

913

914

915

916

917

918

919

920

921

922

923

924

925

926

927

928

929

930

931

932

933

934

935

936

937

938

939

940

941

942

943

944

945

946

947

948

949

950

951

952

953

954

955

956

957

958

959

960

961

962

963

964

965

966

967

968

969

970

971

972

973

974

975

976

977

978

979

980

981

982

983

984

985

986

987

988

989

990

991

992

993

994

995

996

997

998

999

1000

1001

1002

1003

1004

1005

1006

1007

1008

1009

1010

1011

1012

1013

1014

1015

1016

1017

1018

1019

1020

1021

1022

1023

1024

1025

1026

1027

1028

1029

1030

1031

1032

1033

1034

1035

1036

1037

1038

1039

1040

1041

1042

1043

1044

1045

1046

1047

1048

1049

1050

1051

1052

1053

1054

1055

1056

1057

1058

1059

1060

1061

1062

1063

1064

1065

1066

1067

1068

1069

1070

1071

1072

1073

1074

1075

1076

1077

1078

1079

1080

1081

1082

1083

1084

1085

1086

1087

1088

1089

1090

1091

1092

1093

1094

1095

1096

1097

1098

1099

1100

1101

1102

1103

1104

1105

1106

1107

1108

1109

1110

1111

1112

1113

1114

1115

1116

1117

1118

1119

1120

1121

1122

1123

1124

1125

1126

1127

1128

1129

1130

1131

1132

1133

1134

1135

1136

1137

1138

1139

1140

1141

1142

1143

1144

1145

1146

1147

1148

1149

1150

1151

1152

1153

1154

1155

1156

1157

1158

1159

1160

1161

1162

1163

1164

1165

1166

1167

1168

1169

1170

1171

1172

1173

1174

1175

1176

1177

1178

1179

1180

1181

1182

1183

1184

1185

1186

1187

1188

1189

1190

1191

1192

1193

1194

1195

1196

1197

1198

1199

1200

1201

1202

1203

1204

1205

1206

1207

1208

1209

1210

1211

1212

1213

1214

1215

1216

1217

1218

1219

1220

1221

1222

1223

1224

1225

1226

1227

1228

1229

1230

1231

1232

1233

1234

1235

1236

1237

1238

1239

1240

1241

1242

1243

1244

1245

1246

1247

1248

1249

1250

1251

1252

1253

1254

1255

1256

1257

1258

1259

1260

1261

1262

1263

1264

1265

1266

1267

1268

1269

1270

1271

1272

1273

1274

1275

1276

1277

1278

1279

1280

1281

1282

1283

1284

1285

1286

1287

1288

1289

1290

1291

1292

1293

1294

1295

1296

1297

1298

1299

1300

1301

1302

1303

1304

1305

1306

1307

1308

1309

1310

1311

1312

1313

1314

1315

1316

1317

1318

1319

1320

1321

1322

1323

1324

1325

1326

1327

1328

1329

1330

1331

1332

1333

1334

1335

1336

1337

1338

1339

1340

1341

1342

1343

1344

1345

1346

1347

1348

1349

1350

1351

1352

1353

1354

1355

1356

1357

1358

1359

1360

1361

1362

1363

1364

1365

1366

1367

1368

1369

1370

1371

1372

1373

1374

1375

1376

1377

1378

1379

1380

1381

1382

1383

1384

1385

1386

1387

1388

1389

1390

1391

1392

1393

1394

1395

1396

1397

1398

1399

1400

1401

1402

1403

1404

1405

1406

1407

1408

461(2)
15 APR 1940

pp. 1-19

Liio ea Sesotho.

J. Makwala

Taodišo

K34/73.

66
④

Marrige, indutlana
and some other customs
of the Basotho.

Ke sesotho geke tšea motho
fela kesena dikgomu goba kgaetšedi
eō ketlogo. gošua ka dikgomu tšua
gagae goa tšua, kesoaretšie go
humana mokaalabye oa tekanyo
ea nyoaga e masome a seletšego
abego le dikgomi eena eo kea
molela gore amphe lesome
la dikgomu, gore genka
belega ngoana wa
ngoananyana. "Ke fella
sekoro tšo fela. Genka ge
kebelega ngoana eo oa
leitšibule, a ba eo elega oa
mosimanya goba ea latelega
aba oa moshima-
nyana leena goita geke
belega oa ngoananyana
moshimanyana eo mongoe
le eo mongoe ke mmelego
ke melelela mokaalabye
eo. Ka molašo ke phethago

K34/73

Kegona mokgalabye oncha
 pudigape gape, ohlabela
 mo tseti, byale kapele pudu
 ee ke ea thari, molao oa eona
 osepela byala ka tja pele.
 Byale ngoana oibon go mokg-
 alabye, gomme obotlha gore
 ke monna oa gagae, go dirisa
 byalo kamabaka a itsego.
 Leupya ngoana eoga tsebe
 gore monna keeng, legoba
 monna oa motso ke goreng.
 Byale monna yo oa mokgalabye
 leena, kama baka a itsego.
 o rapa koia, ea dina kg, le
 meropa, o folegetlha boqwê
 go bona moadi oagagwê.
 Kamorago galebaka gego
 no dirisa byalo ngoana nana
 gô gola ahlalefa, gahlalefite
 mme abonchoa, bare monna
 oa gago, ~~ho~~ ke mokgalabye
 eo. eena a are nna nka
 seke

nka seke ka tšewa ke mokgalaby
 ele latemogolo. ditaba eba tšē
 thata byale kaqobane dikgoma
 tšela ~~ditaba~~ gōtšioago katlona
 diile gonyala pele kabas,
 babo mōsadi, mmago ngoane-
 nyana eo. Byale ge, kaetšedi
 lea leetšibulo, ke gore mona
 o ka opele mogolo o ngoaneny-
 ana jo, oncha marumo gore
 ke amolaa, gagolo ge aka
 cha bale tšogana le lengoe
 byale retlokgopela ^{mogolo wa go} le
 gore ngoanenyana a supye a hloko-
 fātšoe ka mokgoa oo. ~~o~~ obofya
~~ka mona~~ a laditšoe fase
 otlengwa kadikota maotale
~~o~~ matsogo gomokuišā bohloko
 ruini. byale ngoanenyana o
 tlo hlabā mokgošī are jo
 mpofoleeng. ke eego mokgalaby
 o ka gona ba mōmfolli
 aēē gobonchoa mona o

oa qaqae. Moanyana eo qeaea
 gobonchoa monna oa qaqae
 otlotsoa ka letsoku goba
 ka makhura. gomme bamphelgetsi
 gona, gobona monna, (fela mokgalabye
 byale ke es motala muni, fela ona
 lebaroa, gaabafe mosadi eo.)
 → Regonape aya gobona monna, ba
 moroalela serotwana senale
 lehlapele kaqare, banale
 makatle, (diphelgetsi) gomme
 ba ~~lehlapele~~ gomme. Gemokgalabye
 arata gotšia mosadi ^{gomosi} kaqae.
 oea boqoë, oea goncha se se sa go
 bona mosadi byale kamehla.
 fela byale oa tšia, oncha kamorago
 Kgomo goba tšepedi, kamo aratago
 ke Kgomo tšago mpla, oncha gape
 pudi ea Kgata lapa, elegogone
 ke ~~eo a~~ byale otlo gatalapeng
 la mokgalabye ka malap.
 Mokgalabye oncha gape kobe ea
 theko ea pantolebeakeleng lehora
 — oncha

6

Hlokomela.

le 18

K34 | 73

malepe a mabedi ase sotho the theko ya
ma ebeqalego judi ea gohlomola mose.
Le hudung, goboncha gore oea go setla
bogadi byale oncha gape judi ea seboleo
(Mamp'hot) ea theko ea pouto.

Byale odumelotjor gotšea mosadi ^{kgona}
Hlokgalabye oa gošša; Katsela ^{bonaf serifa} e: sa page 6.

||||

Meloko ea kgobokana etlotšea motšea
ka letsoka goba nakhura, khuru
metšoa ka kobo; kgadi eaphasa
Medimo ~~ya~~ ea hlaba uokgoš
yare. A hloge gabote, e sepele gabote

Basadi ba
Opela Hoša

gore bogadi, byale ba moncha ka
kgoro. ba hla kela, baphepela
gore "Ngwana rena o ea bogadi"
lagola lea bokita, letlogela thšego kajo g
"Ngwana rena o ya bogadi oea xo mo ea
mo patšeele ke marumo kgomo xomme

diphelegeti

Banna ba tumaduma. "hanuru"
Baopela byala byala. monyadi o
etilwe pele ke diphelegeti di
roele serotrana, (baphepela) hla kela
kuri, ruri, motšea o tsama alla le
gego opela go hla kela.

Ka mekgobokwane emegolo.
 byale serotoana se, se nate lesapelo
 le le letanaga le sekotlelo sa ~~sa~~
 sekgoā. lebaka le ~~keti~~
 Ke uri ea goseleka kamosoana
 gegolo kisi tje dijo batoga, gomme
 mokgalabye ologela lesome
 la mashleleng ka thasega
 legogo la dileloagi mo
 kagoi mo.

* Gomme kamoserotwane
 se senaga le lesapelo, kaqare
 ga lesapelo zonale (sethepa)
 ologafana le le khabisitšego
 ka meruka le momolaleng
 Sona gadephu ~~le~~ klogo. Kagoane
 keona kane ea motšeia. moleetong
 basepela matsatši a mararo
 tekanyo salecto la ~~sa~~ serija malle
 (1 mile) gomme gebafihla kgaofsi
 le motse, motšeia a thama a kgoti
 alla achabi go ea bogadi, mo kgalabye
 o banetšego monša ka masekale
 meruka, go k adamele go sepele.

Lebelele lelakala la (6) ^{K34/73} ^{7 cont.}

Page 6 Katlase mogolego.
le ka se: ||||| <

Mokgalabye ogorosa ka tsela e:—

— Bakgekole ba moita maraleng

gomohlahlaba ~~gona~~
gobona geaphelelo, (if she is
a virgin) geahumane golokile
baletla mo kgolekoane.

gegosaloka ba boea banyamile.

banale sethepa basephutje

Kamogadima babea pele

ga Mokgalabye eo a motsego

kegona ge baetsoa byale dingseti

le tsona dingyamile. gegosaloka:

Ragobane ehe ehe sekoro sesegolo

gea phutsoe Remasogana —

Kezona gebafihla motseng, ba
 bogadi ba ikhela batsedisa ka
 gobagasa kamete ba opela bare
 Ngwetšana tsoku chabela ntlong
 o nelo ke pula chabela ntlong
 geatsene ntlong, achaba legogana
 godula legogeng, ba monosa
 (gonosa) ka meruka goba
 ka uatho e monnye gore adule
 byale mediso mogaadi godina
 dingwetši diphelagetši ta
 m tšisa, goapla le emengoe.
~~ke~~ eaqohlatswa golema ma-
 semodg goba gohlagola ge ele
 leba ka lagolema goba
 gohlagola, fela dingwetši tše
 gedifeditše beke ~~goba~~ ~~beke~~ ~~ba~~ ~~sew~~
 batlotlogola eena mongoa lapa
 gebashetše baroaletše kgong tše
 nchi xuri gore a seke a sala
 a thsoenyaga m o bogadi. Kezona
 ngoetsi ea, noisa, gomme thome me-
 diro ea lapa. Eupa ~~wele~~ ~~leina~~ ka
 ngoana pele bogadi ka morago ge kshetše lekgausui legobelega

ngoana pele

Seupa sa 21. Leja Pukungwe diputiso.

K34 | 73

461

1. Kaseso ho gemonna a chwa a thogela barwa babagole, moja leja ke morwa emogole
  2. morwa emogole le kgadi kgae tjedi ea tataqwe ba jioa di kgoma ke batho e lego pušo ba tatago barwa monnago tatago barwa ranqoane abo odula mabo gomme ga ana bogosi mo kem kgalabya oabofela. Ke morwa morwa ea maburu
  3. galeja, morwa eo oilejja ke ranqoane 'aqwe le kgadi, gomme aleja ka thoto tja tje ba setšego natjo kana nabo
  4. Dithlotšō ba abeloa ke moja leja
- Morwa emogole le kgadi le ranqoane oa barwa ba
5. Tje dingwe di thoto le manuō diešala
  6. Kabelōja mahlōpadi ke ranqwane abarwa Kabelō ya barwa ke kgomo e mongwe ke mongwe barwedi ba abeloa dithotšōla, ba bannyanne ba abeloa tje dingwe gagelō byaloal byagolōma.
  7. 8. Dithotšōla tje kgolo gadi abiaē
  9. mokgorongwe amonna anagole Basadi le malapa, thoto ye ya monna e clewa ke morwa morwa pele eufya eufya ye malapa clewa ke beu ba abeloa

461

- 10. bithoto tja malapa gadihlakanehwe
- 11. 12. Godisoa kataeloya molu.
- 13. Baja lefa ba kagantja ba belaela ba isa
taba tje kgorong le mosate.
- 14. Gegosena moja lefa, thot, tja morwedi
wapele dimela mosadi ye a thogo belega
mosimanyana ebe kgoi moja lefa.
- 15. Mojalefa ekaba morwedi wapele.
- 16. Moemedi ke kgadi.
- 17. Boemedi eba batha babararo.
ke kgadi, le Rangwane le ba meloko.
- 18. Moemedi gaakathoisa boemeding.
- 19. moemedi ~~saka~~ o nalethoanelo yago
~~na~~ nea legolefa melate.
- 20. moemedi o kgona go karabela kamo
a kgona go
- 21. akaseka bea molato kamo a
divelego kagone. uoa.
- 22. ^{ona} golaola kamo aratago eka mo a ^{bonago}
- 23. Bomma moja lefa, batasekgone
sela godimo. gadilo goba gomo
fa molato kgorong.
- 24. Moja lefa ea soaretirago lefa, o.
thoma go laola lefa ga ana le

~~thoma~~

461

masome a mane (40) a njoaga.

25.

gegog ehoa masadi, moja lefa
oa thote tsa masadi ke morwedi
wa pele

26.

legone gasen bana, moja lefa
ke batho baba motsoetso ego. batswadi

27.

Baba goe ba bafiso go kabele
ke barwedi ba mmagoe.

28.

meloko kamoka la kgobokane
goera legokoana kamoba
ka abelago dirapa le masimo.
a ~~na~~ masadi oa mahu

29

monna wa masadi go, a ka se-
ke a leka reganngane a aba
dilo tse ka masadi go, segaell
godifa masadi go mongwel

Hlokomela

Maphelel'a tsa taodiso ya serifa
sa 21. lefa kasebatho.

1. Rhaya :-

1. R. T. O.

1. Blaai omv.

Diaparo e Dikgabiso tša se sotho. ⁽¹²⁾
 Seripa sa Basime mopukungya
 diputšišo.

Diaparo.

K34/73

1. Banna ^{baabara} ~~ke~~ mokgopa wa ^{phuthi} ~~phuthi~~ o sagidwe o ~~o~~ segwe ka tekanyo ea motho, o dirwe thsete.
2. Ba^{sadi} le bona bašoxelwa mokgopa wa ^{phuthi} ~~phuthi~~ o dirwe kobo ya mmele e aparwe e bōšwe dinokeng ge ~~ese~~ sexilwe xa botse e lekanchitswe.
3. Bašimanyana bašoxelwa mokgopa wa ^{phuthi} ~~phuthi~~ o sexwe ka xo lekaneha thsete byale ka banna. fela eba thsete ennyane xo lekaneha motho. ⊕ Banenyana le bona bašoxelwa lettalo laphuthi, bašoxelwa kobo kago ^{lekanywa} ~~lempa~~ mmele, byale ka basadi, Diaparo tša banna basadi le bana ^{komme} ~~ke~~ mattalo a xo shaxa ^{komme} ~~ke~~ banna, fela badira moiro wa. Banna bašoxa mattalo a a o li phuthi ka dichidi ^{Ba di} ~~komme~~ ^{komme} xe di budule, ~~komme~~ ^{komme} ~~komme~~ qsera xo lekanya seapara sa manna, mosadi, mošimanyana goba mositsana. Batho kamoka babaxolo le ba bannyane ba apara seapara se le xe ekaba baya xo bolla xo ba batšoa. xobolla ba abara byaio ke bophelo. Dingaka di apara lettalo la lesēsē
 * Komme bantwa ba apara —

Sealā sa mosot le mafōfa ampshē

menyanyang xo aparōa mehuta eela
ea pele fela ele matlatō amafsa #

15. Xe baya mosate ba aparō tša Kamehla.

16. Methēpa e aparō tšona tša bona, fela tšē
mphsa, eapya dingwetsi tšona di
soanetšē xo tšōlā letsoku dinnosi.

17. Babixi ba keša ba aparō tšete tša diputhi.
Banenyana ba aparō di aparō tša ka
mehla, xoletšē e dinakka le meropa
xomme xo binwe koša.

18. Kamehla, Banna le bašimanyana ba
aparō tšete xomme basadi le
banenyana ba aparō eona kobo
ea sesadi. Batho bohle ba aparō
tšona tše fela, esmanetšē xo ba
tšē mphsa xobaya xobina koša.

Dikxabišo. tja m mele! Ke diphele, tšona
didirwa ke basadi ba di follela di chikeng

fmetakeng le tja di kxomu, xomme di aparwe #
di nokeng ke batho ba sesadi, mifiri e dirwa ke
banna, ba a pea chipi mollong, barule
xomme bale kanche letsoxo xomme xo
yipwe mofiri tekanyong ea letsoxo leo.

maseka a apara ke basadi le banenyana ^{komme} 24
 40 maseka a atsethwa ke banna ka
 K34/73 manaka ~~adikxomu~~ ~~modimo~~ xa boditsi bya
 Kxomu. xomme baletkanye batshele
 barape xo le kanya modiatleng lexa-
 ele koa maotong, fela, a diatla
 ke a masese xomme a maoto ke amakoto.
 Mangina a sesotho a ditshebe, a basadi
 ba rifa lehlata la nota baphutše tekanyo
 eo xomme batsenche mahlaka kaxare.
 Dikxohlo. tje a dirra ke banna, barula
 thsipi, kamollo baxoxa, baripelela, ba
~~lekanya~~ ^{lekanya} dinoka tsa motho. oa
 mosadi xoba ngwanenyana Diaparo,
 Xona letše baaparaxo xe baya monyaneng
 lexe bafo sepa ~~katsete~~ ~~xe~~ ~~hametla~~ ka
 mo xola a dišitšwexo ~~ka~~ xona pele.
 Baxale bantwa baapešwa thsipi entso
 molateng (mangēnē) Emoxolo Sechabeng
 oapešwa lettalo la nkwe.
 Xengwanenyana a sešma atšewa xaa
 apare maseka, kaxobane xa ana mōmā
 eo. aka morekeleaxo, ^{komme} Xea tšerwe
 oapešoa kemanna waxaxwe
 = Kxabišo ea mmele:

25 miriri ea beulwa kakudu basesadi. ⑤

461

Banna le basadi, le banenyana le

masoxana bohle bafapana^{mo} meriring

461

tukisho ea bona xa esoane

K34/73

Banna, basadi, le masoxana le banenyana

bahlabina dititafiba, kexore methalatsana

katlase xa mahlo methalatsane ee

xee fodile e tira mabadi. a kxabiso.

Babaxolo le babannyane baphulwa

ditsebe ka mmotloa, xomme banna

le masoxana

baapara mangina adithsipi, tje di

rudi liveno, etswe basadi le banenyana

baapara mahlatla a noka, ditsebeng

Se se chungwaxo, ke letsoku gore e

be le lehubedu xomme bathole mmele

le sefahloxo, xomme bathale mohlaxong

mebala e rataxo ke motho kanoši.

31.

Banenyana badiwa ge ele (dikgapa)

dikgarebe ngwaxeng wabatho. 16.

Masoxana ka ngwaga wa 16. le bona,

Badira byalo kamoka, fela,

masoxana asešexo atšena

le banenyana babasešogabatšera

baphala bohle ka xothakxwa xore

ba kxabise, batle batšewe batšera

Kaxo rataxa ba ponalong ea bona

menoana xa e yipiwē, eupa xo
 phulwa ditsebe, xodirwē le ditibatiba
 xobeulwa maleau, xo a bollwa,
 xo kxolwa meno, xomme sepholoxo
 le diaparo ~~te~~ ditlotšwa ka letsoku.
 xodirwa xa xolo xe xorapitwe koša xore
 babonoē ke babangoē masoxanale bane-
 nyana kuudu kuudu, babasešexo xotšwa
 le xaele xotšea:
 motho xe ele yo botse remmona ka
 lehlaxa leletelele laboreledi, le mako a
 maxolo, le nko etelele, le meno amase,
 le phatla eitšexo phšaa, le molala o
 motelele le matshele a lekanexo
 mmele, le dithe tše swanela xo mmele
 xe ele yo motelele xoba yo mokopana
 diatla le mato di ea le popexo
 ya mmele wa motho.

(13) Seriba sa lesome le metšo emerata.

Byana: Bana xe basesu ba xola bapea
 maraxa a mabu bare ke maxabe, ~~le xat~~
 le mpā, xo thoenya dikxoxo, xophšatla maē.
 lexo bapata ka mollo; basimanyana-

16.

le banenyana ba bapala felo xotee
 moxongwe bašimanya xona mo ~~ba~~
 baaxo marakana bare kea dikxomu
 le dipudi xomme bahlaklele masuka
 baare e le dikgomu le dipuai kamaina
 Xona mo bamabakeng ao barutwa tja
 dixeto, boithsoaro, kgodišo, boetokobetšo
 mabapi le meloro le batho. xape ba
 rutwa le xo abelana le babangwe, le
 kodišo, potexo, lexokoa babaxolo xosona
 lexoromexa, xomme barutwa keadu
 ke bamambo, babaruta kaxo ba
 boncha kamo babangwe badiraxo
 kaxona, kakudu thaka tša bona.
Xo Xola xe basešu ba xola xaba
 dirutwe tja banna le basadi, eupya
 barutwa xe baxodile, babone ~~ka~~
 emonqwe ka emonqwe. Kaxobane
 xaxo dipuku tje baethutaxo xotšona
 masoxana xe axodile xa direlwe
 selo fela Banenyana badirelwa
 mabyaloa a dikgopa. babine nuri.
 beke ka moka, xomme tšatši la
 mafelelo ke selala o eme, bošixo le

4615
K34/73

mosexare. Xomme xaele¹⁸
Kxōpa eapara (moxata) seapara
~~sa padi~~ sese dirilwexo ka mokxaba
wa padi, xomme se tlotswe
letsoku eupa babangwe ba a-
para ka xoxata tse di botse kamoka
di dirwa motseng wa bo Kxōpa ea.
Xomme fao, xohale melao ya xo
#ba thibela go papala le masoxana.
lebakeng le le byalo kaleo.
Xexo phethexile paapara tse di
swa naxo letsā ba babangwe, xomme
meriri e hlatswa letsokulēla.
Xomme le ke banenyana baboile
modirong o oa Kxōpa. Kxōpa ka
noši xa e dumelēlwe le xannyane
xo papala le masoxana, ka xo
bane ba chaba xore masoxana
a ka mosenya, xomme monna
yo a mmele ditšexo atla axana
xo motšea, lexona xea xodile
ofiwa thlomphe xa xasa fiwa kaxae
oxodile ofeditšee sekolo sa bokxopa.
Xomme oa xodišoa a fiwe #fiwa
ditokelo xaxolo, ohlalefile xomme o
tseba melao kamoka. E.T.D

~~Keina se adrese.~~

Ⓟ*

461

J.m. Makwêlâ, K34/73
Bolobedu School,
P.O. Modjadji
Ma Suivelokloof.

End 5.461